

Kursplan för

Psykologisk behandling och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, 7.5 hp

Psychological Treatment and Neuropsychiatric disorders, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2023.

Kurskod	9K8125
Kursens benämning	Psykologisk behandling och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Psykologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CNS
Datum för fastställande	2023-04-05
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2023

Särskild behörighet

Socialstyrelsens legitimation som psykolog, två års arbetslivserfarenhet efter examen, samt anställning i vuxenpsykiatrisk verksamhet. Dokumenterade arbetsuppgifter med psykologisk behandling och/eller psykoterapi.

Kursen ingår som en valbar kurs i kurspaketet *Specialistutbildning för Psykologer inom Vuxenpsykiatri*, om sammanlagt 70 hp. Tillträde till kursen förutsätter att deltagaren är antagen till kurspaketet som helhet.

Mål

Efter kursen förväntas deltagaren kunna:

Kunskaper och förståelse

- identifiera och analysera kliniska frågeställningar inom området av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och relatera dessa till neurovetenskapliga teorier om tillstånden
- ange innehåll och funktion i specialiserad kompetens inom det aktuella området, samt relatera detta till den enskilde patientens behov vid neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
- redogöra för psykologisk behandling vid neuropsykiatriska funktionsnedsättningar utifrån

principerna för Evidensbaserad Psykologisk Praktik (EBPP), samt förhålla sig till dessa principer

Färdigheter och förmågor

- tillämpa metoder för evidensbaserade bedömningsförfaranden och behandling på ett sätt som är anpassat till den enskilde patienten, och eventuella utvecklingsrelaterade svårigheter
- identifiera utmaningar och flexibelt tillämpa evidensbaserade interventioner vid samsjuklighet
- presentera och förmedla psykologisk kunskap kring det aktuella tillståndet såväl till patient som andra berörda individer och argumentera för olika behandlingsprinciper utifrån rådande evidens

Värderingar och förhållningssätt

- reflektera kring existentiella frågor i relation till att leva med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och hur det kan påverka individens fungerande, hälsa och relation till omgivningen
- relatera principer för evidensbaserad psykologisk behandling till organisatoriska och etiska frågeställningar rörande patienter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras specifika karakteristika och situation
- värdera egen kompetens inom det neuropsykiatriska området och identifiera eget behov av lärande och planera för fortsatt kompetens- och kunskapsutveckling.

Innehåll

Kursen syftar till att deltagaren ska utveckla fördjupad kunskap om neurovetenskapliga teorier och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Särskild vikt läggs vid kopplingen mellan neuropsykologisk utredning, hjärnan och anpassning av psykologisk behandling vid neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och samsjuklighet. Etiska och existentiella frågeställningar kring att leva med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att vara anhörig tas också upp.

Syftet med kursen är att utveckla kunskaper på avancerad nivå samt utveckla egna kliniska färdigheter som bidrar till specialisering i rollen som psykolog. Kursen startar med att deltagaren bedömer den egna kunskapen och formulerar eget behov av lärande. I kursen ingår handledning på centrala färdigheter, vilket förutsätter ett parallellt patientarbete där dessa kan praktiseras och ligga till grund för handledningen.

Arbetsformer

Under kursen läggs stor vikt vid deltagarens eget aktiva lärande och kommer att utgå från individuellt formulerade målsättningar som ryms inom kursens övergripande mål. I kursen ingår olika lärandeformer såsom föreläsningar, seminarier och handledning i grupp.

Examination

Examination sker utifrån redovisning av teoretiska kunskaper i skriven form samt redovisning av en fallformulering som tydligt visar deltagarens förmåga att väga in olika perspektiv på behandling av individer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Därtill bedöms färdigheter såväl i rollspelssituationer som i faktiskt patientarbete. Deltagaren behöver uppnå godkänt resultat på samtliga uppgifter, samt göra en analys av den egna kunskapsutvecklingen för att erhålla betyget godkänt på kursen. Tillfälle för omexamination ges i nära anslutning till kursens avslut.

Möjlighet till undantag från kursplanens föreskrifter om examination

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för deltagare med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal

examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Frånvaro från eller ej fullgörande av obligatoriska utbildningsinslag

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från eller ej fullgörande av obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan deltagare deltagit i eller fullgjort de obligatoriska utbildningsinslagen, eller tagit igen frånvaro/ brister i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från eller ej fullgörande av ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att deltagaren inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk: Huvudsakligen svenska, viss undervisning kan ske på engelska.

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda för utbildning vid Karolinska Institutet.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Gaus, Valerie L.

Cognitive-Behavioral therapy for adults with Autism Spectrum Disorder

second edition : New York : Guilford Press, 2019 - 312 sidor

ISBN:9781462537686 LIBRIS-ID:dpjj4hhkbc2pxc6k

[Sök i biblioteket](#)

Petrovic, Predrag

Känslostormar : emotionell instabilitet och hjärnan

1. utg. : Stockholm : Natur & Kultur, 2015 - 209 s.

ISBN:9789127137363 LIBRIS-ID:16211258

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Hesslinger, Bernd; Philipsen, Alexandra; Richter, Harald

Psykoterapi för vuxna med ADHD: en arbetsbok

Stockholm:Högreffe; redaktör/utgivare: Hirvikoski, T (ny utg.), 2016

Safren, Steven A.

KBT vid ADHD : psykologisk behandling av vuxen-ADHD. Terapeutmanual

1. uppl. : Norsborg : Recito, för Cereb, 2011 - 139 s.

ISBN:978-91-86690-80-9 LIBRIS-ID:12072090

[Sök i biblioteket](#)

Sörngård, Katarina A.

Autismhandboken : strategier för ökad livskvalitet

Första utgåvan : [Stockholm] : Natur & Kultur, [2018] - 323 sidor

ISBN:9789127819443 LIBRIS-ID:22547954

[Sök i biblioteket](#)

Sörngård, Katarina A.

ADHD-hjälpen : för ett liv i balans

1. utg. : Stockholm : Natur & Kultur, 2014 - 271 s.

ISBN:9789127137011 LIBRIS-ID:16747770

[Sök i biblioteket](#)